DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINĖS IR TIKYBINĖS MINTIES LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL LITHUANIAN DAILY IN AMERICA.

No. 202 "Draugas." 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS PIRMADIENIS, RUGPIŪČIO-AUGUST 27 D., 1934 3c A COPY
3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 Telefonas: Canal 7790 METAI-VOL. XVIII

VYSKUPAI ATSIŠAUKIA, KAD BŪTŲ NUTRAUKTOS GRAND ČAKO SRITYJE SKERDYNĖS

GALUTINI PASIRENGIMAI EUKARISTINIAM KONGRESUI

BUENOS AIRES, Argentina, rugp. 25. — Tarptautinis Eukaristinis kongresas įvyks čia rugsėjo mėnesį. Šimtai tūkstančių maldininkų suvyks iš viso pasaulio. Tai retas ir nepaprastas įvykis Argentinoje ir Pietų Amerikoje.

Dėl įvykstančios šios didelės tarptautinės katalikų šventės — kongreso, Argentinos, Brazilijos, Čili ir Peru respublikų arkivyskupai ir vyskupai deda pastangas, kad Eukaristinio kongreso metu sulaikius Grand Čako srityje kelinti metai vykstančias skerdynes — tarp Bolivijos ir Paragvajaus vedamą karą.

Arkivyskupai ir vyskupai pasiuntė atsišaukimą Bolivijos ir Paragvajaus vyriausybėms. Nurodo, kad karo pertrauka bus išganinga. Reikia turėti vilties, kad Taikos ir Meilės Karalius pasigailės įsikariavusių kraštų ir suteiks taiką ir ramybę.

Galutini kongresan pasirengimai jau baigiami. Pasirengta laukti maldininkų.

L. KATALIKŲ FEDERACIJOS KONGRESAS GRAŽIAI PRADĖTAS

DALYVAVO 102 DELEGATAI

CLEVELAND, O. — A. L. R. K. Federacijos dvidešimt ketvirtas kongresas prasidėjo iškilmingomis pontifikalinėmis mišiomis, kurias atnašavo J. E. Clevelando vyskupas Schrembs asistuojant kunigams: Albavičiui, Pauliukui, O.P., Sadauskui, Urbonui ir Skripkai, patarnaujant kunigams Dr. Balmet ir Endžiulaičiui. Sv. Jurgio bažnyčia buvo kimštinai perpildyta. Mišių metu giedojo vargonininkų choras iš Chicagos. Jo Ekscelencija pasakė įspudingą pamokslą, pabrėžiant būtiną reikalą katalikams lietuviams organizuotis. Pagyręs lietuvių organizacijas, linkėjo Federacijai vaisingai dirbti bei pasekmingai seimuoti. Jo pranešimu Federacija jau užtvirtinta visų Amerikos vyskupų. Lietuvišką pamokslą po mišių pasakė J. M. d. g. Prelotas M. Krušas paaiškindamas lietuviams prievolę pažinti savo tikėjimą ir sąmoninti religiniai lietuvišką visuomenę. Tuoj po pamaldų, kurios užsitęsė porą valandų, delegatai susirinko į parapijos išpuoštą salę posėdžiauti.

Pirmąją sesiją išrinktas kongresui prezidiumas, o popietinę sesiją — įvairios kongreso komisijos.

Prieš pradėsiant antrąją sesiją, kaip 2:00 popiet nuo salės išvyko apie 50 automobilių su delegatais į Culture Gardens, aplankyti lietuvių darželį, kame randasi Dr. Jono Basanavičiaus paminklas. Ten Dr. Rakauskas uždėjo vainiką ant paminklo. Graži procesija, vedama tautiškai apsirėdžiusių mergelių, išsirikiavo ir darė malonaus įspūdžio. Kalbas čia pasakė Dr. Rakauskas, L. Simutis, kun. Jurgutis, laisv. men. Žilevičius ir liet. kult. darželio pirm. adv. Česnulis.

Kongrese dalyvavo 102 delegatai. Atstovauta įvairiausios katalikų draugijos, organizacijos ir įstaigos. Daug darbo padaryta ir daug kas užsibriežta.

SUTRIUŠKINTI KALINIŲ MAIŠTAI

COLLEGEVILLE, Pa., rugp. 25. — Graterfordo valstybiniam kalėjime keli šimtai kalinių sukėlė maištus.

Ėmė keletą valandų juos numalšinti. Buvo pašaukta valstybinė policija. Dideli nuostoliai padaryta.

PRISIRIŠO PRIE KAKLO AKMENĮ IR NUSISKANDINO

KAUNAS. — Rugpiūčio m. 1 d. Butrimonių valsč., Žagarių km. nusiskandino Nekraševičienė Elena, 20 m. amž. Skandindamasi ji prisirišo prie kaklo 10 kg. sunkumo akmenį.

NESIMATO TAIKOS

PITTSBURGH, Pa., rugp. 25. — Aluminum Company of America fabrikai iš dalies uždaryti ir nesimato taikos, nors kasdien vyksta konferencijos.

Streikuoja apie 10,000 darbininkų.

ANGLIJA ŽNYBIA LATVIJĄ

PRIVERČIA MOKĖTI CARO LAIKŲ SKOLAS

RYGA, rugp. 25. — 1914 metų pradžią Rygos miestas gavo paskolos apie 6 milijonus dolerių iš Lazard banko Londone. Tuometinė caro vyriausybė tą paskolą panaudojo amunicijos įsigijimui prasidėjus pasauliniam karui.

Po karo Latvija atsisakė mokėti tą paskolą pažymėjusi, kad tas yra atlikta caro laikais ir šiandieninė Latvijos valstybė už tai negali būti atsakinga.

Per dvyliką metų Latvija kovojo prieš tą paskolą. Pagaliau Latvija turėjo daryti prekybos sutartį su Anglija. Šios vyriausybė pastatė į priešakį minėtą paskolą pažymėdama, kad Latvija negali laukti jokio prekybai palankumo.

Tuo būdu Anglija privertė latvių vyriausybę atmokėti tą caro laikų paskolą, padarius palankią Latvijai prekybos sutartį.

Kaip žinoma, Latvija nemoka pokarinių skolų Amerikai.

VOKIETIJĄ SMAUGIA HITLERIOFOBIJA

PARYŽIUS, rugp. 25. — Pranešta, kad Vokietijoj naciai priėję prie tokios beprotybės, kad jie visur ir nuo visų, neišskiriant nė svetimšalių moterų, reikalauja sveikinti Hitlerį žodžiais "Heil, Hitler!" Ypač tos pagarbos Hitleriui reikalaujama nuo žmonių per nacių paradus, susirinkimuose, įvairiose pramogose ir viešose vietose. Žmonės verčiami vien pakartotinai ir automatiškai sakyti "heil, Hitler" ir "heil, Hitler," kad ir liežuvis nupljštų.

MUSSOLINIS PRIEŠ NEVEDĖLIUS

RYMAS, rugp. 25. — Italijos premjeras Mussolinis pagaliau pradėjo senai rengiamą savo kampaniją prieš nevedėlius aukštuosius krašto valdininkus

Alessandria provincijoj keletos miestų majorai nevedėliai atleisti iš tarnybos ir jų vieton paskirti turintieji šeimas.

ATIMA MĖLYNUOSIUS ARUS

WASHINGTON, rugp. 25. — NRA administracija atėmė mėlynuosius arus iš šešių firmų: trijų Texas valstybėje ir po vieną West Virginia, Iowa ir Maryland valstybėse.

MANDŽIŪKUO SAVO VEIKIA

TOLIAU ARESTUOJA KOMUNISTUS GELEŽINKELININKUS

HARBINAS, Mandžiūkuo, rugp. 25. — Mandžiūkuo policija dar 70 daugiau areštavo sovietų valdinių geležinkelininkų, kurie kaltinami įvairiais nusikaltimais prieš šią valstybę.

Sovietų vyriausybės protestai stačiai ignoruojami. Pažymima, kad Maskvos protestai yra be pagrindo.

PRIEŠ GALVIJŲ SKERDIMĄ

DETROIT, Mich., rugp. 25. — Šio miesto mėsos parduotuvininkų sąjungos prezidentas Emil Schwartz paskelbė pareiškimą, kad krašto vyriausybė blogai daro varžydama žemės ūky maisto produkciją ir užsilindama galvijų naikinimu. Tuo būdu, pareiškia Schwartz branginama mėsa ir artimoj ateity paprastam žmogui bus tikrai nepriieinama.

Jis nori, kad viso krašto prekybos rūmai kreiptusi pas patį prezidentą Rooseveltą, kad jis panaikintų galvijų naikinimą ir žemės ūkio produkcijos varžymus.

MELIORACIJOS DARBAI LIETUVOJE

Ankstyvas šių metų pavasaris drenažo, melioracijos darbus leido pradėti gan anksti. Lig šiol jau pusė šiųmetinių melioracijos darbų yra atlikta. Ligi liepos 15 dienos iš skirtų pustrečio milijono kreditų melioracijai išleista 1,170,000 litų. Tos lėšos paskirstytos taip: 2 milijonai litų didesniems nusausinimo darbams, 425,000 litų drenažo nusausinimui ir 55,000 litų smulkesniems darbams.

Prie nusausinimo darbų dabar dirba apie 4,000 darbininkų. Kai kuriuose rajonuose jų dar trūksta. Šiemet vienas hektaro nusausinimas drenažu kaštuoja apie 350 litų. Drenažo nusausinimui ypač domisi Vilkaviškio, Biržų, Kauno ir Kėdainių apskričių ūkininkai.

FRANKLIN, Ind., rugp. 25. — Iš Johnson apskrities kalėjimo pabėgo 4 kaliniai. Trys iš jų sugauti.

Aasgaardstrand, Norvegija, rugp. 25. — Čia viešinti Olandijos karalienė Wilhelmina su sirgo.

PREZIDENTAS NEPATENKINTAS

YRA JAM NEDRAUGINGA NAUJA ORGANIZACIJA

WASHINGTON, rugp. 25. — Spaudos atstovų susirinkime prez. Rooseveltas pranešė, kad naujai sudaryta organizacija vardu "Liberty league" yra jam nepalanki ir nedrauginga, kadangi jos tikslas yra, kaip sakė prezidentas, mylėti Dievą ir neigti artimą.

Šios organizacijos įsteigėjų tarpe yra ir Al Smith. Ji skelbiasi, kad kovosianti prieš radikalizmą, kurs pasireiškiąs vyriausybėje. O tas radikalizmas, kai kurių nuomone, yra prezidento Roosevelto vykdoma naujoji santvarka.

DARBININKAI KREIPIAS PAS PREZIDENTĄ

KOHLER, Wis., rugp. 25. — Kelinta savaitė vyksta streikas Kohler kompanijos fabrikuose, kur gaminami plombiniai daiktai. Šio streiko metu da asmenys žuvę ir daugiau kaip 40 sužeista. Sutaikyti nėra galimybės. Pirmiau fabrikus saugojo kariuomenė, dabar gi kompanijos nusamdyti ir apginkluoti sargai. Sakoma, kad apie 600 tų sargų ten pratinami vartoti ginklus. Tai juk armija ir ji statoma prieš kovojančius už savo teises ir geresnę buitį darbininkus.

Ryšium su tuo, Wisconsino Darbo federacija, kaip sužinota, kreipėsi stačiai pas prezidentą Rooseveltą, kad jis pagelbėtų įvykdyti taiką ir darbininkams grąžinti darbą.

Kaip daugelis kitų kompanijų, taip ir Kohleris turi savo kontroliuojamą darbininkų uniją ir atsisako pripažinti profesionalę uniją.

BIZNIS EINA GERYN

WASHINGTON, rugp. 25. — Prez. Rooseveltas praneša, kad jis painformuotas, kad visam krašte biznis gerėja ir netolima ateitis yra daug ko žadanti visam kraštui.

Tos pačios nuomonės yra ir žemės ūkio sekretorius Wallace.

LĖKTUVAS NUKRITO ANT NAMŲ

BROOKLYN, N. Y., rugp. 24. — Du lėktuvai kolidavo aukštai ore ant miesto dalies Williamsburg. Abiem skrido kinai lakūnai studentai.

Vienam studentui pavyko nusileisti golfo aikštėn, o kitas lėktuvas krito ant namų ir sutriuškino stogą. Žuvo studentas.

NĖRA KO BIJOTI KOMUNIZMO

Komunistų skaičius yra nykus Chicagoj ir apylinkėse

SOCIALISTAI PASIRENGĘ VIRSTI KOMUNISTAIS

Kongreso žemesniųjų rūmų komiteto tyrinėti radikalų ir nacių veiklą Amerikoje narys, kongresmonas Carl M. Weideman, aną dieną atvyko Chicagon ir čia išklausinėjo visą eilę veikėjų, kad patirti, kaip daug Chicagoj ir apylinkėse yra įsigalėję komunistai ir naciai.

Po dienos darbo kongresmonas nerado pagrindo, kad čia atvyktų visas komitetas ir pra vestų tardymus, kaip tas buvo padaryta New Yirko mieste. Jis rado, kad Chicagoj ir apylinkėse komunistų skaičius yra nykus ir dėl to nėra reikalo per daug trukšmauti, arba komunizmo bijoti.

Chicagos policijos, taip vadinamo, pramoninio būrio (skvado) viršininkas leit. Mills liudijo kongresmonui Weidemanui, kad Chicagos metropolijoj komunistų nedaug, juos visus galima sutalpinti į paprastą skrybėlę. Ir jie visi yra policijos priežiuroje taip, kad jiems nėra progos kelti triukšmus.

Paul Reveres organizacijos sekretorius Ray Warren taip pat liudijo, kad Chicagoj komunistų veikla nežymi ir nėra nė mažiausio pagrindo bijoti komunizmo plitimo. Paul Reveres organizacija kovoja prieš visokį radikalizmą ir jo šakas.

Sekr. Warren iškėlė aikštėn vieną svarbų faktą. Sakė, kad socializmo vadai ir rašytojai jau yra nusprendę, kad jei komunizmas pradėtų įsigalėti, visi socialistai pereitų komunistų pusėn. Bet, ačiū Dievui, šiandien socialistų skaičius neimponuojantis, o pati socialistų partija vis dar sunkiai serga džiova ir vargiai jai bus lemta pasveikti ir vėl pakilti ant kojų.

Kiti liudininkai sakė, kad daug turtingų žmonių skiria ne mažas sumas kovai prieš radikalus. Su tų gausių aukų pagalba išjudinami radikalų lizdai ir šaukiama, kad, štai, komunizmas, naciizmas ir kitos rūšies izmai grasina gyvuojančiai tvarkai ir visam kraštui!

Kai kurie yra nuomonės, kad tas daroma daugiausia tuo tikslu, kad pakenkus prezidentui Rooseveltui ir visai krašto administracijai. Tuo keliu norima įtikinti žmones, kad prezidentas Rooseveltas nieko neveikia, kad sulaikius ošiančią radikalizmo bangą. Tai piktas darbas. Šio darbo motyvai aiškūs — kad nepraradus aukų šaltinio.

NEUŽLEIS SAVO ŪKIŲ PERĖJŪNAMS

KLAIPĖDA. — Kaip Lietuvos Keleivis praneša, rugpiūčio 5 d. pas krašto direktorijos pirmininką Reizgį, Jurgiuose, buvo jaunųjų ūkininkų ratelių suvažiavimas. Dalyvavo 80 narių. Reizgys pasakė ilgesnę kalbą, nušviesdamas jaunųjų ūkininkų uždavinius.

"Nežiūrėdami sunkių laikų, jis, tarp kitko, pasakė, mes neturime ūkių užleisti įvairiems perėjūnams, nes tai gali labai pakenkti mūsų tautos reikalams. Prieš daug šimtų metų lietuvių tauta jau buvo darbšti ir pasitūrinti ūkininkų tauta. Tai keldavo kaimynų pavydą ir juos viliojo mūsų žemės pavergti. Bet kol mūsų tauta buvo dvasiškai atspari ir vieninga, tai visokiems pavojams įstengdavo atsispirti. Mūsų praeitis mus moko, kad tik savo nepriklausomos valstybės ribose mūsų tauta turi sąlygas tarpti. Todėl tik auklėdami savo vidaus pasaulį, keldami tautos darbštumą ir kūrybines jėgas, skiepydami savyje valstybingumo ir vienybės mintį, jaunieji ūkininkai gali drąsiai pasitikėti savo rytojumi."

ŪKININKAI SKUNDŽIASI SAVIVALDYBE

KAUNAS. — Jonavoj, Rimkų kaime neseniai pradėta statyti pradžios mokykla. Kaitros vietu metu pribrandino rugius ir vasarojų. Ūkininkai skundžiasi, kad didžiausio darbymečio metu ūkininkai esą net po du kartus per savaitę yra verčiami vežioti mokyklai statybos medžiagą.

Policija areštavo du užpuolikus, kurie apmušė autobuso šoferį W. Canter, 25 m. amž. Areštuotieji nėra streikuoją šoferiai.

Šeštadienį vienas autobusas buvo užpultas. Su akmenimis ir plytomis išdaužyti langai. Sužeista viena moteriškė.

"DRAUGAS"

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos Valstybėse: Metams — $6.00. Pusei metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Kopija — .03c.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.
Bendradarbiams ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .03c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

LENKŲ "ARGUMENTAS"

Kaune leidžiamas laikraštis "Tėvų Žemė" rašo, kad pastaraisiais laikais kone sistematiškai įvairios asmenybės oficialiai ir neoficialiai iš Varšuvos žygiuoja Kaunan. Vieni jų atvyksta neva atsilankymui, tai neva vizituoti nykstančius savo kolegas — žemvaldžius, kiti dar su planais visados apsigyventi Kaune. Trys lenkų laikraštininkai jau seniai gyvena Kaune. Jie reprezentuoja Varšuvos spaudą.

"Tėvų Žemė" nieko neturi prieš tuos atsilankymus. Bet nurodo, kad tų svečių lankymasis neduoda nė mažiausio pagrindo manyti, kad jie būtų dėkingi už mūsų svetingumą. Priešingai, jų nuduotas širdingumas ir ypatingas kuklumas sukelia mumyse abejonę ir verčia statyti ryškų ir griežtą klausimą: ko jie iš mūs nori?

Kadangi Vilniaus klausimas trukdo mūsų santykius su Lenkija ir neleidžia koncentruoti viso dėmesio į bendrą didelį pavojų iš vakarų pusės, lenkų veiklos gaivinimas Lietuvos atžvilgiu visiškai nereiškia, kad Varšuvos politikai pradėtų blaiviau galvoti. Kadangi nė vienas tų lenkų svečių nė vienu žodžiu neprasitaria apie Suvalkų sutarties grąžinimą. Vilnių jie laiko lenkų miestu, o Vilniaus kraštą — neatskiriama Lenkijos dalimi.

Tad kokiais tikslais taip gausingai čia atrenda iš Varšuvos visi Mergliai, Stachurskiai, Katelbachai, Prystorai ir kiti ne visiškai aiškūs paukščiai? Juk Vilniaus mazgo atmezgimui nereikalingi pranašai, nė kuklūs ir saldūs žodeliai ir kiti užkulisiniai žygiai.

Tad "Tėvų Žemė" daro išvadą, kad šiandieniniam lenkų veikime Lietuvos atžvilgiu turi slėptis dar didesni spąstai, o tų svečių vizitais norima vien dumti akis, kad niekas neįmatytų jų klastingų "vienybės ir brolybės" idėjų. Jei norime, kad istorinė Lublino klaida nepasikartotų, privalome iš pat pradžių visomis priemonėmis išblaškyti tuos dūmus.

Šias iš "Tėvų Žemės" ištraukas padavė lenkų katalikiškas dienraštis "Dziennik Zjednočenia". Jis neturi jokių argumentų, kad Vilniaus miestas ir Vilniaus kraštas turėtų priklausyti Lenkijai. Jis neranda argumentų ginti lenkų pasalingus darbus. Tik pažymi, kad "lietuviai yra vaikiški, atkaklūs ir pilni pagiežos".

Tai svarbiausias lenkų "argumentas" Vilniaus klausimu. Pasisako, kad jis yra "istorinis". Tas tikra tiesa.

SKANDINAVŲ DĖMESYS LIETUVAI

Tsb. rašo:

Jau buvo rašyta, kad liepos pabaigoje ir rugpiūčio pradžioje Lietuvoje viešėjo žymus švedų politikas ir senato narys Lindhagenas. Lietuvoje jis kalbėjosi su visa eile politikų, kultūros ir visuomenės darbininkų; taip pat matėsi su Lietuvos Prezidentu Antanu Smetona, ministeriu pirmininku Juozu Tūbeliu, užsienių reikalų ministeriu Stasiu Lozoraičiu ir kitais. Su šiais žmonėmis Lindhagenas kalbėjosi jo paties prieš dvejus metus iškeltu ir dabar visiems taip rūpimu Baltoskandinavijos valstybių sąjungos ir lietuvių lenkų santykių sutvarkymo klausimu. Kaipo šios idėjos autoriui, Lindhagenui Lietuvoje buvo parodyta daug nuoširdumo ir švedų tautai — simpatijos.

Iš Lietuvos Lindhagenas tiesiai per administracijos liniją nuvyko į Vilnių ir į Lenkiją. Ši kelionė tai nebuvo taip sau pasivažinėjimas. Lindhagenui rūpėjo Vilniaus krašte ir pačioje Lenkijoje ištirti visuomenės ir valdomųjų sluoksnių nusistatymą, kurį jie dabar turi dėl lietuvių lenkų santykių sutvarkymo. Kol kas dar tikrai negalima pasakyti ką jis tuo klausimu girdėjo Lenkijoje ir pačiame Vilniuje. Tačiau reikia tikėtis, kad ir ten Lindhagenas šio to naujo rado.

Tai pilnai patvirtina ir paties Lindhageno pareiškimai grįžus iš kelionės, kuri truko apie 5 savaites. Jis pasisakė, kad pasirinko medžiagos vietoje ir netrukus pradės rašyti apie Pabaltijo valstybių politiką. Jam, kaip senam politikui, kuriam visados rūpėjo Pabaltė, šios vasaros kelionė buvo ypatingai naudinga. Pabaltė, jo nuomone, tai yra geras gabalas moderniškos istorijos. Jis visą laiką stebėjęs Lietuvos, Latvijos ir Estijos greitą vispusišką pažangą, kuri kiekvieną užjėdomauja. Dėl lenkų santykių sutvarkymo, Lindhagenas pareiškė, kad tikisi, jog per 10 metų buvęs konfliktas turės būti likviduotas. Bet kalbėdamas apie Vilnių tą, "tautų ir tikrovės, dabartinių ir senesnių konfliktų katilą" jis negalėjo tuč tuojau daug ko smulkmeniškai pasisakyti.

Iš šio Lindhageno pareiškimo galima spręsti, kad jis ir Lenkijoje bei Vilniaus krašte būdamas šio to naujo girdėjo dėl lietuvių-lenkų santykių sutvarkymo. Mat kol nebus šie santykiai sutvarkyti, jo iškelta Baltaskandinavijos valstybių sąjunga negalės niekados būti sudaryta. Lietuva į šią sąjungą, kurioje būtų ir Lenkija, prie dabartinių sąlygų niekados neis, ir neposėdžiaus už bendro stalo su savo sostinės pagrobikais. Tokia sąjunga susitvarkius Lietuvos Lenkijos santykiams, būtų stipri atrama ir apsauga Baltijos valstybėms.

AUKLĖTOJAS

"Stebėtinas katalikiško auklėjimo veikimas"

Šitais žodžiais, 1933 metais, lapkričio 19 dieną, kunigo Jono Bosko stebuklų pripažinimo dekretas aptarė jo veikimą pasaulyje. Toliau, palygindamas šitą kunigo Bosko veikimą garstyčio grūdui, dekretas priduria, kad tasai veikimas, nors ir kilęs vargingose sąlygose, greitu laiku išsiplėtė visose pasaulio dalyse.

Ir iš tikrųjų, nuostabus kunigo Bosko katalikiško auklėjimo metodas, tiek nagrinėjant jo pradžią, jo vystymąsi ir stabilizavimąsi, tiek jį stebint dviejose paties kunigo Bosko įkūrtose kongregacijose, kurioms Jis perdavė savo dvasią, tiek tiriant jį patį savyje, kaip pasireiškia tikrenybėje.

Jo pašaukimas būti katalikiškos auklybos apaštalu pasireiškė dar jauname amžiuje. Beveik devynerių metų būdamas sapnavo sapną, kurio jis niekada neužmiršo. Buvo jam nurodyta dirva ir veikimo priemonės. Jonukas tuoj pradėjo savo veikimą be patalpų, be knygų, be mokslo, be jokios medžiaginės pagalbos, kliudomas savo brolio Antano. Tik motinos drąsinimas ir raminamas, sukaupęs valios jėgas, prieš akis turėdamas pašaukimo sapną, pasitikėdamas Dievo malone, turėjo viltį kada nors įvykdyti savo troškimą.

Kas dėmingiau stebi tuos pirmuosius Jonuko bandymus, mato, kad tas garstyčio grūdas, pasėtas šalia namų esančioje pievoje, jau įleido šaknis ir jau sužėlė, ir savo laibu stiebu rodo būsimojo medžio rūšį, kuris išaugęs žydės ir nokins šventus vaisius.

Jis dar palyginamai jaunamė amžiuje, jau sugeba suvaldyti be ypatingos drausmės būrį vaikų ir pusbernių, jis juos pritraukia panaudodamas savo nepaprastą protą, savo gana gražų balsą, jis užvaldo jų širdį ne jėga, bet moraliniu autoritetu. Jau tada brendo jame tas gyvenimas, kurį turės gyventi vos už dvidešimt metų.

Daug kartų vienur ar kitur skaitėme ar girdėjome ne vieną anekdotą iš Jonuko gyvenimo, kad jis, norėdamas patraukti prie savęs jaunuolius, užsiimdavo komedijanto amatu. Nereikia manyti, kad visa tai tik pašalinis, antraeilis dalykas, tik jaunuolių prisiviliojimui skirtas. Visai ne. Jis savo auklybos metode pramogas pavertė labai svarbia auklėjimo priemone; jis norėjo, kad pertraukose visi laisvai galėtų šokinėti, bėgioti, šūkauti, kaip kam patinka. Svarbiais auklybos veiksmiais jis pavertė ir vaidinimus, gimnastiką, muziką, deklamaciją, iškilas... Apsirinka tie, kurie sako ar mano, kad aktyvioji mokykla — tai šio šimtmečio padarinys.

Kada, po šešiolikos metų bandymų, nežiūrėdamas jokių prieštaravimų, kada, po keleto persodinimų, vos sužėlęs daigas atrado pastovią dirvą ir kun. Bosko, užsigrūdinęs dorybėse, apsišarvavęs mokslu, pasipuošęs kunigyste, galėjo ją pavartoti artimo naudai, tada tasai želmuo pradėjo leisti savo šakas ir priglausti dangaus paukščius. Išdygo Valdoko pievose Oratorija su miegamaisiais, su mokyklomis, su studijų salėmis, su portikais, su dideliu kiemu ir bažnyčia. Tai atžalos stiprio kamieno, kuris maitinosi darbu, tikėjimu ir Dievo malone.

Vadinasi, kunigo Bosko auklybos metodas negimė po šventadienio oratorijų, mokyklų, dirbtuvių, žemės ūkio mokyklų, misijų ir kitų saleziečių veikimo rūšių įsikūrimo, bet, priešingai, visa tai gimė iš to metodo.

Kas manytų, kad kunigas Bosko auklybos darbą pradėjo tada, kai galėjo atidaryti pirmąsias įstaigas, lyg dar darydamas pirmuosius bandymus, smarkiai klystų. Jo įstaigos ir institutai nebuvo lyg sėjama sėkla, kad želtų, bet buvo vaisiai, kuriuos medis atnešė ir nokino. Tada auklybos metodas jau buvo nusistovėjęs ir subrendęs, pereidamas per ilgą mėginimų seriją, susikaupimas, ištvermė, tikėjimas, malda ir pilnas atsidavimas Dievo valiai sudarė tvirtą metodo pamatą. Todėl kunigo Bosko įstaigos augo ir vystėsi drąsiai, nustebindamos savo vieningumu, savo aiškia išvaizda, ir sakysime, patraukdamos visuomenės dėmesį, nes iš tikrųjų tai buvo stebėtinas katalikiško auklėjimo veikimas.

Bet tasai veikimas dar labiau ryškėja, kai matome, kad kunigas Bosko nenorėjo palikti savo auklybos metodą nagrinėjimo, studijavimo objektu ir duoti pilną laisvę įvairiems aiškintojams. Savo auklybos sistemai platinti ir jai aiškinti įsteigė jis dvi kongregacijas: saleziečius ir Marijos Krikščionių Pagalbos dukteris.

Dvasiškasis Šventojo vaisingumas ir jo naudojimasis Dievo įkvėpimu atspindi ypatinga šviesa šitose kongregacijose. Jose auklybos sistema nelieka negyvu žodžiu, bet ji yra jų kasdieninis gyvenimas. Šiuo atveju kunigo Bosko auklybos sistema gauna naujo pobūdžio, nes gauna kitokį uždavinį. Čia ji nebeauklėja mokinius, bet formuoja auklėtojus, kad iš tikrųjų pasidarytų pavyzdys kaimenei. (I Petro, 10, 3).

Kunigas Bosko pirmose Mišiose buvo Dievo prašęs sėkmingumo kiekvienam savo žodžiui. Ir Dievas jam tai suteikė nešykštėdamas. Šventasis tuo pasinaudojo perduoti savo dvasią savo sūnums ir tasai brangus palikimas dar ir šiandien gaivina abi kongregacijas, iš kur nuolatos išeina pasiruošusių darbininkų pulkai

Toliau dekretas pažymi, kaip tasai veikimas trumpu laiku išsiplėtė po visą pasaulį. Tas veikimo išsiplėtimas liudija, kad mokėjo nugalėti valstybių, rasių, civilizacijų sienas, prisitaikyti prie įvairaus gyvenimo visai neprarandant savo prigimties, įsigyti pasitikėjimą, pritraukti prie savęs jaunuolius, įspėjant jų palinkimą ir skonį. Jaunuoliai pamilo šitą naują sistemą, ir štai saleziečių gyvenimas bujoja sekant Apaštalo programą: **visas visiems atsiduoti.**

Dekretas pastebi dar ir kitą faktą: kad tasai veikimas klesti. Tuo nekalbama vien apie materijalinį plėtojimąsi kaipo tokį, bet apie gyvą plėtojimąsi t. y. tas veikimas nepritaikomas tik vienai auklybos formai, bet visoms, kaip šventadienio oratorijoms, mokykloms, žemės ūkio ir amatų mokykloms, misijoms... Negaline žengti toliau nepastebėję vieną svarbią tos sistemos ypatybę. Tas pats asmuo gali keisti savo užsiėmimą, gali keisti savo vietą, be jokio ypatingo pasiruošimo; jei jis yra gerai persisunkęs sistemos dvasia, visai drąsiai gali persikelti iš vienos darbo dirvos į kitą nejausdamas skirtumo, dėl to kad, tos dvasios gaivinimas, įgyja lankstumo ir greito prisitaikymo, kuris jam padeda atlikti jo auklėjamąją funkciją visose veikimo rūšyse, pasilaikydamas tačiau visada savo asmenines charakteristikas. Suprantama, kad viename kitame bus galima pastebėti skirtingų to prisitaikymo laipsnių, priklausančių nuo prigimtų savybių, nuo asmeninių palinkimų, nuo didesnio ar mažesnio pasiruošimo mokslo ir auklėjimosi metais, tačiau faktas lieka faktu.

Visa tai nėra paprasta. Kokia ypatinga proto dovana turėjo apdovanoti kunigą Bosko Dievas, kiek turėjo duoti jam malonių, kaip jis turėjo būti atsidavęs Dievo valiai, jei, kantriai, bet drąsiai rengėsi įkurti šitą veikimą!

— Aš esu pasiųstas jaunuoliams — buvo pasakęs kunigas Bosko. Visame savo gyvenime jis laikėsi šito principo; visi jo veiksmai, žodžiai, būsena siekė tik to.

Savo knygose kunigas Bosko stengiasi pušviesti saugomąją auklybos sistemą; pavyzdžiais nurodo kaip pritaikyti gyvenime; aiškina jos sėkmingumą ir svarbumą. Reikia skaityti jo raštus šitoje šviesoje, norint nuodugniau panagrinėti prasmę ir vertę šito auklėjimo metodo.

Įstaigos nuostatai rodo auklėtiniui kaip jis turi elgtis studijų salėje, bažnyčioje, miegamajame, valgomajame, kieme, teatre. Jie lyg geležinkelio bėgiai, kuriais rieda visa auklėtinio diena. Čia gali reikštis visokia tiek auklėtinio, tiek auklėtojo, veikmė, gabumai ir iniciatyvos.

Tat dekretas teisingai pasakė kalbėdamas apie kunigo Bosko auklybą, kad jisai tarp kitų šventų žmonių iš tikrųjų pakilo kaip milžinas bėgti savo kelią.

"S. Z."

E. Rude's

EMILIJUS
ARBA SAVO SŪNAUS PERSEKIOTOJAS

(Iš vokiečių kalbos vertė J. Navickas)

(Tęsinys)

SATURNINAS: Šios malonės dabar negaliu tau neleisti, bet tik praėjus po krikštui nekuriam laikui: Laike mano nebuvimo, Oktavijus tave pamokins ir kai aš sugrįšiu, tavo noras bus išpildytas. Aš tau prižadu, kad kovos valandoj nepritruks tau sustiprinimo ir pagalbos, kurį (kovos va) turi padaryti tavo tvirtą ir nugalėtoją. Būkit sveiki, mano sūneliai; aš einu, bet mano širdis pasilieka su jumis. Jei nelauktų manęs sielos, tikrai jus neapleisčiau, o ypatingai šiame momente. Bet Dievas to nori, tebūnie jo valia!

VIRGINIJUS: Tėve, ar greitai grįši?

SATURNINAS: Aš tau sakiau, kad aš to nežinau; bet turėkit viltį... Aš ilgai neužtruksiu... Likit sveiki. (Nori išeiti).

OKTAVIJUS: Dar palaiminimo, o tėve!

SATURNINAS: Taip, (Abu jaunikaičiai klaupiasi). Telaimina jus Dievas Tėvas, Dievas Sūnus, Dievas Šventoji Dvasia, kaip ir aš iš širdies jus laiminu.

OKTAVIJUS ir VIRGINIJUS: Amen!

(Gyvas paveikslas)

Uždanga

ANTRAS VEIKSMAS

Didelė salė Kalpurnijaus name.

I SCENA

Kalpurnijus (sėdi) ir Oktavijus

OKTAVIJUS (įeidamas): Ko reikalauji, tėve?

KALPURNIJUS: Klausyk Oktavijau; aš turiu tau šį tą pasakyti, jei tu myli savo tėvą, tas tau tikrai patiks.

OKTAVIJUS: Neklausyk, ar aš tave myliu. Tu žinai kokia meilės liepsna plaka ši širdis...

KALPURNIJUS: Tai žinok, kad mes pagaliau paliuosavom kankinamą vergą, kuris mažai arba ir visai buvo nenaudingas.

OKTAVIJUS: Apie ką tu kalbi?

KALPURNIJUS: Virginijų tavo tarną.

OKTAVIJUS: Kaip? Delko? Ar tu nori vėl jį parduoti?

KALPURNIJUS: Taip, ir už brangią kainą... Jis yra daug ieškotas prokonsulo sūnus, kuris tuojau ateis ir jį išpirks.

OKTAVIJUS: Ar Virginijus Emilijaus sūnus?

KALPURNIJUS: Taip. Ar tu tuo nepatenkintas, kad tavo draugas surado savo tėvą?

OKTAVIJUS: Labai patenkintas.

KALPURNIJUS: Dabar pažįstu tavo jausmus. Šią žinią pranešk jam ir paruošk visa šios dienos puotai.

OKTAVIJUS: Gerai, ir aš galėsiu geriau tavo pareigą atlikti.

KALPURNIJUS: Tik įsidėmėk, kad tai yra nedideli uždaviniai. Emilijus, tiesa, mums už visa gausiai atlygins; bet taupyti vistiek yra geriau... Ar tu mane supranti?

OKTAVIJUS: Taip, taip. Bet kaip išreikšti, kad Virginijus yra Emilijaus sūnus?

KALPURNIJUS: Tuo tuo nesirūpink. Tu turi tik tuo rūpintis, kad mano įsakymas būtų išpildytas. Puota turi būti ypatingai puiki. Taigi eik ir paruošk Virginijų prie didelės šventės.

OKTAVIJUS: Būk, be baimės, tavo noras bus patenkintas. Aš einu. (Pats sau). Kaip džiaugsis Virginijus šituo pasimatymu.

II SCENA

Kalpurnijus vienas

KALPURNIJUS: Mano sūnus tikras perlas. Kad jis tik nepataikautų taip vergams! Jis elgiasi su jais per daug švelniai. Man vergai — ne žmonės. Oktavijus tokia bičiulystė per daug save žemina. O blogiausia, kad jis juos glamonėja ir paveda darbe. Kiek kartų jam sakiau, kad jis su jais taip draugiškai nesielgtų, kai Virginijus nebus, tada aš neleisiu jam taip dažnai su jais draugauti. Virginijus!.. beveik būčiau ir užmiršęs, kad mano kasa šiandien bus pilna. Kas per gerutis pelnas parduodant šį vergą! Jo tėvas yra labai turtingas ir nežiūri ant pinigų, jei tik gali atsiimti savo sūnų. Jis turi už jį man brangiai sumokėti! O kiek aukso aš šiandien gausiu! O aukse... kaip džiugina mane tavo žibėjimas! O palaimintas aukse! Koks malonumas, kad aš galiu tave saugoti tavo skryniose... į tave dažnai pažiūrėti ir skaityti. Kokio turiu džiaugsmo tave beskaitydamas!!! O pagarbintas aukse, tu esi mano dievas!!!... Gali garbinti kvailiai savo Jupiterį, Neptuną ir Saturną... man gi nėra kito aukštesnio dievo kaip auksas!!! Ką padės man Jupiteris, Saturnas, Minerva ir visas sambruzdis Olimpo dievų? Nieko, absoliučiai nieko. Su pinigais aš viską padarau. Delko nereikalauju aš jokio kito dievo, tik auksas yra tikras dievas ir tas laimingas, kuris yra geriausia juo aprūpintas!

(Daugiau bus)

ATŠAIŽOS

— 1932 m. statistikos parodo, jog tais metais Jungtinėse Valstijose cigaretams ir cigarams praleista arti $800,000,000. Iš to išeina, jog bendrai imant kiekvienas šios šalies asmuo tais metais "dūmais" paleido arti septynių dolerių ($7). O kur praleisti arti vos $700,000,000 elektros jėgai, kuri varė įvairias krosnis, skalbiamas mašinas, pridavė šviesos, įvairių rūšių mašinoms jėgos ir šiaip jau patarnavo tūkstančiai kitiems reikalingiems namų reikalams.

— Prieš keletą mėnesių, visas pasaulis, o ypač kinų patronai apgailestavo netekę žymios ir pagarsėjusios kinų artistės — Marie Dressler, kuri pasižymėjo savo skaisčia bei malonia dvasia ir šiuo atvirumu ilgus metus linksmino tūkstantinę savo žiūrėtojų minią. Net ir senatvėj, kuomet artistai-ės paprastai apleidžia šią profesiją, netekę populiarumo ir pasisekimo, ji visgi tęsė savo maloniu apsiėjimu bei nuoširdumu teikusi publikai gryno pasilinksminimo.

Sakoma, ji pradėjusi kilti kuomet apleido teatrą (stage), kurioj jau ėmė reikštis nepadorumas ir pasileidimas.

Praeitą savaitę įvyko labai įdomus atsitikimas Romos prie miestyje. 400 Annapolio (J. V. laivininkystės akademijos) jūrininkai (midshipmen), baltai apsirėdę, apleido savo laivus "Wyoming" ir "Arkansas" ilga procesija nuvingiavo per Romos gatves, pro pnošnius Šveicarus sargus ir atsidūrė Vatikanan. Jie visi atsiklaupė prie žibančių marmorinių trepų, ilgam, žavinančiam Konsistorijos koridoriuj, kur Šv. Tėvas paprastai priima savo kardinolus. Šv. Tėvas atsisėdo savo sostan, pasveikino jūrininkus, trumpoj kalboj pažymėjo, jog ir plačiosios marės daug kuomi prisideda prie būdo išauklėjimo ir pereidamas per koridorių visiems suteikė Apaštališką palaiminimą. Pijus XI, kaip paprastai, manė, jog tuomi ir baigėsi audiencija. Tačiau oficierius H. L. (Hank) Mulleris iš Leonia, N. J., puikus jūrininkas, skaistus dievobaimingos motinos sūnus, prišoko ties Popiežiaus sostu ir pakėlęs rankas prabilo: "Na vyručiai, užtraukime keturis kartus N, sykį Nay-vee ir tris kart Šv. Tėvas. Žiūrėkite, kad tai būtų padaryta pilna gerkle".

Tuotarpu kai Šv. Tėvas nustebęs mirkčiojo akimis ir "Hank" Muller savo rankas visaip ore mostagavo, pasigirdo nežmoniškas reiksmas:

N N N N !
A A A A !
V V V V !
Y Y Y Y !
NAY - VEE!
HOLY FATHER!
HOLY FATHER!
HOLY FATHER!

Pius XI greitai ir maloniai atsipeikėjo nuo nesitikėto "smūgio". Pasišaukęs Mullerį jį pasveikino, o kitiems linksmiems, paraudonavusiems veidams, šypsodamas ranka pamojo. Po to jūrininkai pasitraukė, jausdamiesi Šv. Tėvui suteikę malonumo.

Vėliau vienas Vatikano raporteris pastebėjo: "Šv. Tėvas yra priėmęs maldininkų iš Afrikos, kurie sukėlė dar keistesnių balsų".

— Per 18 metų tarpą, kuriam kardinolas Mundelein yra Čikagos arkivyskupu, toj apylinkėj pastatyta 600 bažnyčių ir įsteigta 87 naujos parapijos.

A. Miciūnas (L. K.)

NE VISI PARAPIJĄ RĖMIA

Ind. Harbor, Ind. — Rugpiūčio 19 d. visos katalikiškos drgijos surengė pikniką parapijos naudai, Kovalskio darže. Draugijos iš savo iždo skyrė aukų piknikui. Didžiausią auką $25.00 paskyrė Rožancavos moterų dr-ja. Kitos draugijos, sulig savo išgalės, skyrė mažesnes dovanėles nemažiau kaip $5.00. Garbė katalikiškoms draugijoms, kad supranta savo pareigas.

Tarpe grūdų, žinoma, atsirado ir kukalių, t. y. tokių katalikiškų draugijų draugininkų, kurie piknike nedalyvavo. Jie sėdėjo namie, arba kur kitur ieškojo "good time". Vienas klūbas šeštadienį vakare prieš pikniką surengė naktinį pikniką. Gal norėta pakenkti parapijai. Žinoma, atsirado tokių, kurie dalyvavo klūbo naktiniam piknike, o ant rytojaus visą dieną gulėjo ir vandenį gėrė. Katalikai, apsižiūrėkite, prie kokių draugijų priklausot.

Turime keletą taverninkų, kurių tarpe yra ir katalikų. Kai kurie gražiai piknike pasirodė. Kiti gi namie sėdėjo. Gal po naktinio pikniko galvas skaudėjo?

Turime kelioliką ir kitos rūšies biznierių, kurių keli piknike pasirodė, kozyrom palošė, truputį pasisukinėjo ir išdūmė namo. Kiti namie sėdėjo. Kitų šakų biznieriai ir profesijonalai nežinia kur buvo. O visi šaukia, kad lietuvis pas lietuvį. Ši kaip katalikiškos drgijos rengia pikniką, tai jie akių neparodo. Vadinamieji bagočiai, kurie turi po kelis namus, parapijai po kelioliką centų praleidžia, o vadinamieji vidutiniai ir biednesni tai geriausia pasirodė. Garbė jiems.

Mokykla klebono pastangomis ir parapijonų darbu gražiai išdažyta. Jau sulaukėme ir seselių. Visi džiaugias, ypatingai vaikai, kad tos pačios sugrįžo.

Darbai eina neblogiausiai. Daugelis dirba 5 dienas į savaitę. Iš lietuvių mažai yra be darbo. **Ilganosis**

RENGIASI VESTUVĖMS

Cleveland, Ohio. — P. F. Kundrotų dukrelė Teresytė rengiasi vestuvėms su T. Lasevičium iš DuBois, Pa.

Iškilmingas šliūbas įvyks rugsėjo 1 d., Neperstojančios Pagalbos P. Š. bažnyčioje, kurioje klebonauja kun. A. Karužiškis. Per Mišias ir šliūbą giedos žinoma artistė S. Greičienė. Vestuvių puota bus tos pačios parap. salėje.

Jaunosios tėveliai džiaugiasi, kad jų vienturtė pasirinko sau už gyvenimo draugą lietuvį vaikiną. Gražus pavyzdys kitoms lietuvaitėms.

Jaunavedžiams laimingo gyvenimo. **Rap.**

— Lietuvos banko aukso fondas rugpiūčio 1 dieną siekė 55,28 milijonų litų, svetimos valiutos fondas — 8.87 mil. litų, banknotų apyvartoje buvo 83,87 mil. litų, jų padengimas auksu ir svetima valiuta siekė 76,5 nuoš. **Tsb.**

A † A

MARTINAS PANAVAS

Mirė rugpiūčio 23 d. 1934 m. 7:20 val. vakaro, sulaukęs pusės amžiaus. Kilo iš Breslavos apskričio, Rimšių parap., Medėšių kaimo.

Amerikoje išgyveno 24 metus.

Palieka dideliame nuliūdime tris pusbrolius: Aleksą, Ignacą ir Mykolą Panavus, pusseserę Zofiją Martinkienę ir švogerį Vladislovą Šalną ir gimines, o Lietuvoje tris brolius: Kazimierą, Kostantą ir Mykolą, dvi seseris: Emiliją ir Antaniną.

Kūnas pašarvotas 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, rugpiūčio 28 d. Iš J. F. Eudeikio koplyčios 8 val. bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažystamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę pusbroliai, puseserė, švogeris ir giminės.

Laidotuvėms patarnauja graborius J. F. Eudeikis. Telefonas YARds 1741.

LIETUVIAI DAKTARAI:
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

DR. P. ATKOČIŪNAS
DENTISTAS
1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL.
Utar., Ketv. ir Pėtn. 10—9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned. Sered. ir Subat. 2—9 val.

Dienoms Tel. LAFayette 5793
Naktimis Tel. CANal 0402
DR. A. J. JAVOIŠ
Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Office Tel. REPublic 7868
Res. Tel. GROvehill 0617
7017 S. FAIRFIELD AVE.
DR. J. J. SIMONAITIS
2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketv. 9-12 ryto
Nedėlioj susitarus

Tel. CANal 6122.
DR. G. I. BLOŽIS
DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8 vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

Ofiso: Tel. LAFayette 4017
Res.: Tel. HEMlock 6286
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2636 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 8-9 val. vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

Tel. Ofiso BOULevard 5913—14
Rez. VICtory 2343
DR. A. J. BERTASH
Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 W. 35th Street

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 4 popiet
6 iki 8:30 vakare

Tel. LAFayette 3550
DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2—4 ir 7—9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Office Phone PROspect 1028
Res. and Office 2359 So. Leavitt St. CANAL 0706
DR. J. J. KOWARSKAS
PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS:
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOUlevard 7820
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. BOULevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

DR. J. RUSSELL
Lietuvis Chirurgas ir Gydytojas
2515 WEST 69th ST.
Of. ir Rez. Tel. HEMlock 6141
Valandos:
2 - 4 popiet; nuo 6 - 8 vakarais

Office Tel. Wentworth 6230
Res. Tel. Hyde Park 3395
DR. SUSANA A. SLAKIS
MOTERŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
6900 SOUTH HALSTED ST.
Valandos: 1 iki 4 po pietų. 7 iki 8 vak.
Išskyrus Seredomis

Tel. LAFayette 3057
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
X—SPINDULIAI
3051 West 43rd Str.
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakare
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

DR. A. P. GURSKIS
DENTISTAS
4204 ARCHER AVE.
corner Sacramento
Val.: nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 So. Western Avenue
Valandos: 9 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliomis pagal sutartį

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
OPTOMETRICALEY AKIŲ SPECIALISTAS
Patenkinsiu akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karšti, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė styda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

25 METŲ PRITYRIMO
Pritaikyme akinių dėl visokių akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akinių.

DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S. ASHLAND AVENUE
Platt Bldg., kamp. 18 st.
2 aukštas
Pastebėkit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8.
Phone Canal 0523

ĮVAIRŪS DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Telefonas MIDway 2880

Ofiso Tel. CALumet 6893
Res. Tel. DRExel 9191
DR. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas 3102 So. Halsted St.
Kampas 31st Street
Valandos: 2—4 popiet, 7—9 val. vak
Nedėliomis ir šventadieniais 10—12

Res. Phone ENGlewood 6641
Office Phone TRIangle 0044
DR. A. R. McCRADIE
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
7850 So. Halsted Street
ROOM 210
Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARds 0994
Rez.: Tel. PLAza 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. v.
Nedėldieniais nuo 10 iki 12 diena

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies Paminklų ir Grabnamių
Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj
Suvirš 50 metų prityrimo
Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus
Mes atlikome darbą daugeliui žymesnių Chicagos Lietuvių.
527 N. WESTERN AVE.
arti Grand Ave.
Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

Visi Telefonai:
Yards 1741-1742
LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI
Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Koplyčia ir Vargonai Dykai
J. F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue

ROSELLI BROTHERS, INC.,
PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Alfred Roselli, pres.
Specialistai iškalime ir išdirbime visokių rūšių paminklus ir grabnamius.
Mūsų šeimyna specializuoja šiame darbe per šešias kartas.
Veskite paminklų reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais
MOUNT CARMEL KAPINĖSE
Vienas blokas į rytus nuo didžiųjų vartų
HILLSIDE, ILLINOIS
Trys telefonai:
Res. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 3868
Vincent Roselli, secr.

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SONOS
LIETUVIAI GRABORIAI
Patarnauju laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu būsite užganėdinti
Tel. CANal 2515 arba 2516
2314 W. 23rd Pl., Chicago
1439 S. 49th Ct. Cicero, Ill.
Tel. CICERO 5927

SIMON M. SKUDAS
GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas geras ir nebrangus
718 West 18th Street
Telefonas MONroe 3377

J. F. RADŽIUS
Inc.
LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už $25.00 ir aukščiau
Moderniška koplyčia dykai
668 W. 18th St. Tel. CANal 6174
Chicago, Ill.

I. J. ZOLP
GRABORIUS ir LAIDOTUVIŲ VEDĖJAS
1646 West 46th Street
Tel. BOUlevard 5203—8413

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TĖVAS
Jeigu norite dailumo ir nebrangumo laidotuvėse... Pašaukite...
REPublic 8340
5340 So. Kedzie Ave.
(Neturime sąryšių su firma tuo pačiu vardu)

Telefonas YARds 1138
STANLEY P. MAŽEIKA
GRABORIUS
Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.
3319 Lituanica Avenue
Chicago, Ill.

ANTANAS PETKUS
GRABORIUS
Koplyčia dykai
1410 SO. 49th COURT
Cicero, Illinois
Phone Cicero 2109

Tel. CICERO 294
SYREWICZE
GRABORIUS
Laidotuvėms pilnas patarnavimas galimas už $35.00
KOPLYČIA DYKAI
1344 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

A. MASALSKIS
GRABORIUS
3307 Lituanica Ave.
Tel. Boulevard 4139

Tel. LAFayette 3572

J. Liulevičius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauja Chicagoje ir apylinkėje.
Didelė ir graži Koplyčia dykai
4092 Archer Ave.

"DRAUGO" Labor Day PIKNIKAS

Rugsėjo - Sept. 3 d. 1934 m.

VYTAUTO DARŽE

115 St. tarp Crawford ir Cicero Ave.

Dainuos dvylikos parapijų chorai, po vadovyste komp. A. POCIAUS.

Širdingai kviečiame visus skaitytojus, biznierius profesijonalus ir visus mūsų rėmėjus atsilankyti į mūsų katalikų dienraščio "Draugo" Labor Day pikniką.

Dienraščio "Draugo" Leidėjai

VIETINĖS ŽINIOS

$1,025.20 ANTRAJAM SKRIDIMUI VAITKAUS ATSISVEIKINIMO BANKIETE

Praėjusį penktadienį, Chicago Beech hotel įvyko ALT-ASS centro komiteto suruoštas atsisveikinimo su Lituanicos II pilotu leit. Vaitkum bankietas, kuriame dalyvavo virš 200 žmonių, daugiausiai, jei taip galima sakyti, Chicagos lietuviškosios buržuazijos. Kitas bankieto tikslas buvo — išgauti dar iš chicagiečių lietuvių aukų Lituanicos II skridimui aprūpinti. Tas tikslas tapo pasiektas, nes aukų sudėta $1,025.20

Dariaus - Girėno atsisveikinimo vakare sudėta, rods, apie $700.00.

Bankiete aukojo šie:

SLA 200 kp.	$185.00
Gustainis iš Melrose Park	100.00
Grab. Bagdonas	100.00
Valantienė	50.00
Metropolitan State Bank	50.00
Julius Brenza	25.00
JJonas Brenza	25.00
Marijona Brenzaitė	25.00
Town of Lake kolonija sudėjo	75.00
Juška	25.00
Norvilaitė	25.00
Urbutis	25.00
Kanter	25.00
Čepulis	25.00
Adv. Gugis	15.00
Kartanaitė	15.00
American Nat. Life Ins. Co. (keturi lietuviai darbininkai)	11.00
Dr. Juška ir dr. Kiela	11.00

Po $10.00: dr. Dundulis, A. Bernadišius, Pietkevičius, Lietuvos Aero klūbo įgaliotiniai.

V. Rukštelis	$6.00

Po $5.00: Stungis, kun. Linkus, dr. Bložis, dr. Juozaitis, A. Zalatorius, A. Nausėdienė.

Abaravičius	$2.00

Kitos smulkesnėmis.

Vakaro vedėjas buvo ALT-ASS iždininkas J. Mockevičius, kuris iš anksto pareiškė, kad jis aukosiąs 10 ūnoš. tiek, kiek susirinkusieji sudėsią vietoje aukų. Taigi jam teko pridėti netoli 100 dol. (Gailėjosi, kad nesudėta $2000.00 ir dėlto jam likus dar viena šimtinė).

Plačiau apie bankietą parašysiu rytoj. **Rap.**

SHORELAND VIEŠBUTY SKAMBĖS KOMP. POCIAUS KŪRINIAI

Rugs. 6 d., Shoreland viešbuty (Crystal Ballroom) prie 55 gatvės ir ežero, kur įvyks bankietas pagerbimui komp. A. S. Pociui ir įteikimas D. L. K. Gedimino ordine, skambės Pociaus muzikos kūriniai. Juos išpildys Kudirka, Sabonis, Janušauskienė, Piežienė ir Pieržinskienė.

Smuikininkė Lulu Raben smuika pajvairins programą.

Bankiete dalyvaus daug žymių svečių, vyskupas O'Brien, teisėjas Finnegan ir daug kitų. Po vakarienės grieš rinktinė muzika.

Chicagos lietuviai kviečiami dalyvauti iškilmėse. Rengimo komisija nuoširdžiai prašo visų atsilankusių iš anksto įsigyti bilietus, nes reikia žinoti, kiek vietų rezervuoti. Bilietų galima gauti kiekvienoj kolonijoj pas parapijos vargonininką ir pas komisijos narius. Bankieto pradžia 9 val. vakare.

Šį vakarą, rugp. 27 d., mūsų namuose, 7011 S. Artesian Ave., 8 val. vakare, įvyks komp. A. Pociaus bankieto rengimo komisijos svarbus susirinkimas. Visi malonėkite atsilankyti, nes artinasi rugsėjo 6 d., kurioj įvyks iškilmingos pagerbtuvės.

Taipgi kviečiu visus vargonininkus atsilankyti.

I. Lukošiūtė, kom. rašt.

LIETUVIŠKA MUZIKA

Rugp. 19 d. pasigirdo lietuviškos muzikos garsai iš Pasaulinės Parodos per WGN radijo stotį. Pirmoj daly Chicagos simfonijos orkestra, vedama Eric De Lamarter, išpildė J. Naujalio "Ruduo". Veikalas atrodė iš dalies it vargonų preliudijų tema; smuikai daugumoje žemam tone. Bet veikalas gražiai skambėjo, nes ten sudėta rudens išraiška ir įpinta tautiško motyvo. Rudeny girdima vėjas, lietus net ir perkūno audra. Taip pat girdimas it sielos nusiskundimas kad "sunku gyventi" ir t.t. Bendrai imant, veikalas buvo tinkamas.

Jokubėno "Simfonija viename judėjime" — tekniška, įvairi.

J. Karnavičiaus "Lietuviška Suita" iš pradžių suskambėjo galingai, bet ant galo išrodė it susilpo. Lietuvišku posakiu, kalvis "kalė noragą ir nukalė šnirpštuką".

Antroj programos daly buvo tautiški motyvai. Šios dalies papuošalas buvo Barbora Darlys.

Norėjau ką tokio daugiau pareikšt, bet neapsimoka. Prie to, rugp. 21 d. tilpo "Draugo" Andriaus Šnipo 'nupaišiuotas' aprašymas visos programos. Su jo išsireiškimais nevisur sutinku. Bet tiek to. Bet Glenn Dillard Gunn, Chicagos Herald ir Examiner pareiškimas kur kas tinkamesnis. Tat, paliksime taip, kaip buvo.

Klausytojai, beabejo, įvertina šio programo rengėjų pastangas. **A. P. Stulga**

PADĖKA GERADARIAMS

Nuoširdžiai dėkojame, Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjoms už surengtą Marquette Parke pramogėlę. Ypač dėkojame darbščiai pikniko rengimo komisijai. O. Reikauskienei, Vaišvilienei ir Junokienei, kuri taip uoliai darbavosi, kad piknikas būtų sėkmingas.

Dėkojame visiems, kurie savo aukomis, pasidarbavimu ir atsilankymu parėmė šią pramogą.

Paremdami tokias pramogas remiate Šv. Kazimiero Seseles mokytojas, jų vedamas įstaigas ir tokiu būdu prisidedate prie Dievo Karalystės platinimo ant žemės.

Negalime žodžiais išreikšti visų padėkos jausmų, juos nesurašytus sudėsime prie Dievulio altoriaus adoruodamos Jį Šv. Sakramente. Maldausime Jėzų, kad Savo gausiomis malonėmis atlygintų visiems mūsų Geradariams.

Jums dėkingos,
Šv. Kazimiero Seserys

Pranešimai

Town of Lake. — Susirinkimas Labdaringos Sąjungos 1 kuopos įvyks pirmadienį, rugp. 27 d., 7 val. vakare, mokyklos kambary. Nariai kviečiami susirinkti, nes yra svarbių dalykų apie išvažiavimą, kuris įvyks rugsėjo 2 d., svarstyti. **Valdyba**

KAUNAS. — Kamajų dvaro avys, kurios buvo laikomos lauke stovinčiam garde, iš vienos nakties rastos išpiautos. Tai vilkų darbas.

LIETUVOJE BUS VĖLIAVŲ PARADAS

Kaip jau žinome, šiais metais rugpiūčio 10 dieną Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai suėjo 60 metų amžiaus. Šioms reikšmingoms sukaktuvėms paminėti, Lietuvoje yra sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauja dabartinis Lietuvos teisingumo ministeris Stasys Šilingas. Komitetas nutarė Prezidento Smetonos 60 metų amžiaus sukaktį minėti rugsėjo 9 ir 10 dienomis. Tada visoje Lietuvoje bus labai daug iškilmių. Tarp kitko Kaune numatytas didžiulis Lietuvos kariuomenės paradas ir įvairiausių visuomeninių bei kultūrinių organizacijų vėliavų paradai. Tikimasi, kad šiame parade dalyvaus keli tūkstančiai vėliavų. Toks paradas Lietuvoje bus pirmą kartą. Manoma, kad jame dalyvaus visų pažiūrų organizacijų vėliavos, nes jubiliejaus komitetan įeina įvairių pažiūrų organizacijų atstovai. **Tsb**

A A

VINCENTAS ALEKSANDRAVIČIUS

Mirė Rugpiūčio 25, 1934, 10 v. m. 49 metų amž. Kilo iš Bublių sodžiaus, Kražių apskr., Kražių parap. Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko didelėme nuliūdime moterį Oną, du sūnu Pranciškų ir Vincentą, dvi dukteris Oną ir Antaniną ir marčią Marijoną. Lietuvoje brolį Pranciškų ir seserį Antaniną ir gimines.

Kūnas pašarvotas 4505 So. Paulina.

Laidotuvės įvyks Trečiadienį, rugpiūčio 29. Iš namų 8:30 val. bus atlydėtas į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažystamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Moteris, Sūnai, Dukterys ir Giminės.

Laidotuvėms patarnauja graborius L. Ežerskis. Tel. Boulevard 9277.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

KURKLIAI. — Jau pradėti paruošiamieji senelių prieglaudos remonto darbai.

PARDAVIMUI šešių kambarių namas. Neatsakysiu nė vieno teisingo pasiūlymo. Dėlei mirties apleidžiu miestą. Matykite savininką bile popietį:
5214 S. Emerald Ave.

P. CONRAD
FOTOGRAFAS
Atsidarė nuosavą, moderišką studio su Hollywood šviesomis.
420 WEST 63rd ST.
Englewood 5840—5883

Crane Coal Co.
5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 8402

Katrie perkate anglis iš draiverių, siųskite juos į CRANE COAL CO. Gausite geresnes anglis už mažiau pinigų.

JOHN B. BORDEN
Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
(Metropolitan State Bank Name)
Valandos Kasdien nuo 9 iki 5
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9
Telefonas CANal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPublic 9600

POPIERUOJAM ir PENTUOJAM
Atliekame visus namų dabinimo darbus. Darbas pigus ir užtikrintas. 1934 m. popieros rolė — 5c.
JOSEPH AUGAITIS
1608 S. 50th Ave. Cicero, Ill.
Tel. Lafayette 6719

BUDRIKO KRAUTUVĖJE
Specialis Išpardavimas Skalbyklų
Perkant Gerą Skalbyklą Pridedama Dykai Prosinimo Mašina vertės $69.00.

Budriko krautuvėje Jūs rasite didįį pasirinkimą ŽIEMINIŲ PEČIŲ IR OIL BURNERS, GESINIŲ PEČIŲ, RADIO, KARPETŲ IR REFRIGERATORIŲ.

Jos. F. Budrik, Inc.
3417-21 So. Halsted St.
Tel. BOUlv. 4705-8167

Pasiklausykite Radio Programų: Nedėliomis WCFL 970 k. nuo 1 val. po pietų. Ketvergais WHFC, 1420 k. nuo 7:30 val. vakare.

GRAND OPENING
(Sept. 1). Rugsėjo 1 d., 7 val. vakare
Šią savaitę bus užkandžiai ir muzika.
KAUNAS TAVERN
3201 Lituanica Avenue
kampas 32-ros gatvės
IZIDORIUS NAUSĖDA, savininkas
Importuoti gėrimai, užkandžiai ir "valstybinė" iš Lietuvos. Mandagus patarnavimas. Prašom užeiti pas mus į "Kauną."

ALEX ALEŠAUSKAS and SON

Furniture and Piano Movers
Seniausias Lietuvis Moveris Chicagoje
7100 SO. TALMAN ST.
7126 SO. ROCKWELL ST.
Tel. REPublic 5099-6051
Mes parduodam anglis žemiausiom kainom. Pocahontas M. R. $7.00 tonas.

INSURANCE NOTARY PUBLIC
B.R. PIETKIEWICZ & Co. MORTGAGE BANKERS
PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS
REAL ESTATE — SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
Prisirašykite į Mūsų Spulką. Teisingumu Pamatuotas Biznis
2608 WEST 47th STREET Tel. LAFayette 1083

Ar Jūs Esate Supančiotas
Ir su "aušrusiais" nervais — jaučiatės ir pavargęs — tik puslau žmogus. Jeigu taip, štaf yra geras tonikas, suteikiantis geresnes dienas.

Nuga-Tone
yra užvardinimas TONIKO, kurį Gydytojas Specialistas išrado, ir kuris dabar parduodamas visose valstinyčiose. NUGA-TONE yra kombinacija tam tikrų tonikų alterativų, kurios stimuliuoja, atgaivina visus organus, duoda naują gyvenimą ir energiją. Jūs valgysite geriaus, — miegosite saldžiau. Tūkstančiams vyrų ir moterų tapo pagelbėta. Trisdešimties dienų treatmentas už vieną Doleri, gaukite tikrąjį — garantuotas.